

PROTI MORATORIJU SE JE POJAVIL SPLOŠEN ODPOR

REPUBLIKANCI PRAVIJO, DA HOOVER NI IMEL PRAVICE PROGLASITI MORATORIJA

Senat se je organiziral, in republikanci so obdržali kontrolo. — Demokratiški senator Dill je rekel, da je Hoover zato proglasil moratorij, da bi omogočil Angliji spraviti proračun v ravnovesje. Predsednikov korak bo navzlic temu odobren. Rankin je skušal dokazati, da je bil moratorij proglašen na zahtevo mednarodnih bankirjev.

WASHINGTON, D. C., 14. decembra. — Odpor proti moratoriju, s katerim je bilo za leto dni odgodeno plačevanje vojnih obveznosti, neprestano narašča. Danes se je vršila v kongresu ostra debata, in zdi se, da se bo danes nadaljevala.

Demokratiški senator Dill iz Washingtona je rekel, da je Hoover zato proglasil moratorij, da bi pomagal Angliji spraviti proračun v ravnovesje.

Zbornični odbor za pota in sredstva se bo jutri bavil z moratorijem. Zakladniški podtajnik Mills bo zagovarjal predlog pred zbornico. Priglasenih je že več govornikov, ki se bodo pečali s to zadevo.

Collier, ki je predsednik odseka za pota in sredstva, pravi, da bo predsednikov korak najbrž še koncem tega tedna odobren.

Demokrat Sumner iz Texasa, ki bo najbrž postal načelnik justičnega odseka, je rekel, da je predsednik prekoračil polno moč s tem, da je proklamiral moratorij. Predsednika je treba opomniti, da ima pri takih zadevah kongres odločilno besedo. Hoover je sicer dobil dovoljenje od posameznih "voditeljev", kar pa nikakor ne zadostuje. — Ustava predpisuje, kako je treba take zadeve reševati, in ustavo je treba v vseh ozirih vpoštovati.

Za predsednika sta se zavzela republikanec Beck iz Pennsylvanije in Luce iz Massachusetts.

Beck je rekel, da bi bil za Združene države hud udarec, če bi zbornica ne odobrila moratorija. Naloga kongresa je, da podpira predsednika v vseh zunanjih zadevah.

Demokrat Rankin iz Tennessee, ki bo jutri nastopil pred odsekom, je dejal, da so mednarodni bankirji povzročili moratorij. — To je najbolj zvit načrt, ki so ga kdaj napravili finančni raketirji, da bi potegnili ničesar slabega slutecemu narodu kožo s telesa.

Senator Smoot, predsednik finančnega odseka, je vložil najavljeno predlogo, naj se dovoli narodom plačati svoje dolgove v Združenih državah s srebrni.

Demokrat Dill je stavil protipredlog, naj se skliče mednarodno valutno konferenco, koje svrha naj bo uveljaviti srebrno valuto.

Seja finančnega odseka se bo vršila v sredo. Pri oni priliki bodo razpravljali o moratoriju ter od predlogu senatorja Johnsona, naj se preišče, koliko tujezemskih vrednostnih papirjev so prodali bankirji ameriškemu narodu.

Ko se je senat organiziral, se je izkazalo, da so republikanci obdržali kontrolo.

FRANCIJA HOČE VSTAVITI NAPAČNA POROČILA

PARIZ, Francoja, 14. dec. — Ži tuje špekulante, ki želijo da Francoska vlada je odredila, da palicija izslediti vse one osebe, ki razširjajo napačna poročila o padanju franka, vsled česar razburja francosko in tudi tujo javnost.

Pariški list "Paris Bourse" dol-

francoskim denarjem. — bi vsled napačnih poročil znižali ceno franka in bi s tem kupili francoske franke v špekulacijo. Ministrski predsednik Laval bo izdal v ta namen ukaz, da se za hrani tujim agentom kupčevati s

Japonci se hočejo umakniti

TORNADO V ARKANSAS

Ena oseba ubita, 15 ranjenih. — Mnogo hiš porušenih. — Ceste poplavljenе. — Samo stene sodišča še stoje.

CAMDEN, Ark., 14. decembra. — Drugi tornado v vzhodno-zapadnem delu države Arkansas je v zadnjih treh dneh zadel mesti Camden in Waldo. Pri tem je bila ubita 5-letna deklica, ranjenih 15 in mnogo poslopj je bilo porušenih. Po viharju se je vtila velikanska ploha in je pripomogla še k večji nesreči.

Vihar je pridrvel z jugozapada in je najprej puščal po Waldo, kjer je ostalo le še nekaj hiš, vse druge so bile porušene.

V Camdenju je tornado razdeljal nekaj največjih poslopj. Od največje cerkve v mestu in od sodne plače so ostale samo stene.

V Camdenju je bila zakopana v razvalinah domače hiše pet let stara Helen Colvert; njen oče in 2 leti stara hčerka pa sta bila ranjena.

Navzlic velikanskemu opustošenju v Waldo ste bili ranjeni samo dve osebi, namreč postajena-čelnik J. T. King in njegova žena, ko je vihar odnesel streho železniške postaje. Dež je nato lil s tako silo, da je bilo več ostlopj zalitih.

Več sto oseb v obeh mestih je brez strhe in so dobile zavetje v mestu Magnolia.

Več sto vojakov je bilo poslanih na kraj nesreče, da pospravijo razvaline z ulic. Pomagajo jim požarne brambe iz Camdena in Eldorado.

Tornado v Waldo je dosegel samo tako nižino, da je večinoma odnesel strehe s hiš, zato tudi ni bilo toliko mrtvih. V Camdenju pa je vihar prišel nižje in je bilo porušenih nad 50 hiš; zlasti velika škoda je v trgovskem delu mesta, kjer je bilo porušenih 12 poslopj.

V obeh mestih je bila uničena vsa razsvetljava.

MAJNARJI V KENTUCKY GLASOVALI ZA STAVKO

PINEVILLE, K., 14. decembra. Okoli 250 premogarjev iz Harlan in Bell okraja je sestavilo organizacijo, ki je takoj glasovala za stavko, ki se ima pričeti s 1. januarjem 1932.

POBEGLI KAZNJENEC ŠE VEDNO NA PROSTEM

LEATHEN WORTH, Kan., 14. decembra. — Samo eden kaznjeneec, star 65 let, izmed sedmih, ki so ušli iz kaznilnice, je še na svobodi in se je izognil vsem zasledovalcem, ki so ustrelili tri, enega so pripeljali ranjenega nazaj v kaznilnico, dva pa nepoškodovana.

Kaznilniški pazniki in policisti iščejo Earl Thayerja, ki je imel zaradi ropa poštnega vlaka odse-deti 25 let, pa je z drugimi kaznjenci pobegnil iz kaznilnice.

Pri begu so kaznjenci obstrčili kaznil. ravnatelja White, ki se sedaj zdravi v bolnišnici.

LAŠKI PARNIK SE JE POTOPILO

30 Italjanov utonilo. — Sto jih je bilo rešenih. — Celo noč so se borili proti viharju.

RIM, Italija, 14. decembra. — Ko se je potopila italijanska vojna vlačilna ladja Teseo, je utonilo 30 mornarjev ob obrežju Sardinije. Več kot sto mornarjev je rešila križarka Trieste po štiriurnem napornem delu, ko je skušala križarka spustiti v velikem viharju rešilne čolne v morje.

Križarka je zavozila v silovit vihar na potu iz La Madalena v Civitavecchio. Vlačilna ladja je izgubila krmilo in po dvanajstih urah se je nahajala samo 12 milj od mesta, od koder je odplula.

Ladja je poslala SOS klic in italijanska bojna mornarica je poslala svoje ladje na pomoč. Samo križarka Trieste je bila zmožna premagati viharno morje in je dospela do potapljaajoče se ladje in je rešila mornarje, ki so se borili z morjem.

Križarka je dospela do pončrešene ladje ob pol šestih zjutraj in je rešila nad sto mornarjev. Ob pol desetih zjutraj se je ladja potopila.

SOS klic Teseo je naznanil, da se ladja potaplja in da je voda vdrla v spodnje prostore in da je obenj v strojih pogasnil.

VELIKANSKI KIP LJENINA

Kip bo visok 370 čevljev. — Bo največji kip na svetu. — Stal bo v pristanišču v Leningradu.

MOSKVA, Rusija, 14. decembra. — Sovjetska republika bo postavila največji kip na svetu v počast Nikolaja Ljenina, ki je bil vodilni duh boljševiške revolucije leta 1917 in do leta 1924, ko je umrl.

Ruski "kip svobode", velikanska podoba Ljenina, ki bo visok 370 čevljev, 64 čevljev višji kot pa kip Svobode v newyorškem pristanišču, bo postavljen v pristanišču v Leningradu z velikim svetilnikom na vrhu.

Neka tvornica v Leningradu je predlagala ta načrt sovjetski vladi. Potrebni denar za ta kip bo zbran med delavci, ki bodo tudi žrtvovali svoje delo v prostih urah.

NIKOLAJ BO ZOPET POROČIL SVOJO ŽENO

LONDON, Anglija, 14. decembra. — Romunski princ Nikolaj bo, kakor poroča Daily Herald, zopet poročil svojo meščansko ženo, katere kralj Karl, njegov brat ni hotel priznati za članico kraljevske rodovine.

Nikolaj bo zahteval svoje pravice kot navadni meščan, ker se je odpovedal vsem kraljevskim pravicam. Najvišje sodišče je razveljavilo njegovo poroko z gospo Jan Lucijo Deletj in zdaj se hoče kot navadni meščan z njo zopet poročiti.

WILSON NI IMEL DENARJA ZA INAVGURACIJO

Predno je bil Wilson inavguriran, si je izposodil pet tisoč dolarjev. — Edino Wilsonovo posojilo.

Woodrow Wilson, predno je odptoval iz Princetona 3. marca 1913, na svojo inavguracijo kot predsednik Združenih držav v Washington, si je izposodil pet tisoč dolarjev. To je bil mogoče prvi denar, ki si ga je Wilson kdaj v življenju izposodil.

Kot predsednik Princeton vseučišča, Wilson kot izvoljen predsednik Združenih držav, ni imel nobenega voza in nobenega avtomobila. Ni imel niti toliko sredstev, da bi mogel plačati velike stroške inavguracije. Takoj, ko je prišel v Washington, je odpravil inavguracijski ples.

V vsem svojem življenju je bil najbolj priprost.

Prve dneve predsedništva, pravi njegov življenjepisec Baker, da je Wilson za zajtrk popil dva surova jajca v soku dveh pomaranč in skodelico kave.

SMRTNA KOSA

Sinoči ob 10. zvečer je umrla pri Revnem Lazarju na Long Island rojakinja Ana Moletz. Pogreb bo v četrtek dopoldne s sveto mašo, ki se bo brala ob 10. uri v slovenski cerkvi na Osmi cesti. Pokopali jo bodo na St. Johns pokopališču. Zapušča moža in dva otroka.

Naj v miru počiva!

POŽAR V PETROLEJSKI ČISTILNICI

BAYONNE, N. J., 14. dec. — Iz neznanega vzroka je nastal požar v Gulf Refining Co. Gasileci so po enournem naporu pogasili ogenj, toda dim, ki se je dvigal iz pogorišča, jim je onemogočil vsa do nadaljnje delo.

WINSTON CHURCHILL PONESREČIL V NEW YORKU

Angleški državnik, bivši zakladničar, Winston Churchill, je imel svojim avtomobilom sinoči nezgodo, ker je nek drug avtomobil zadel v njegovega na peti Ave. in 77. ulico. Churchill je bil prepeljan v bolnišnico, kjer so zdravniki dognali, da ima izmaknjeno kost v kolku in je ranjen na čelu in nosu.

Churchill, ki je star 56 let in je prišel v Ameriko šele pretekli teden s svojo ženo in hčerjo Diano, si nastanjeni v hotelu Waldorf. Churchill je stopil iz svojega avtomobila in je šel preko ulice, ko ga zadene avtomobil, ki je prišel z nasprotni strani in katerega je vozil Mario Constasing. Constasing je dvignil Churchilla v svoj avtomobil ter ga odpeljal v bolnišnico. Churchill bo nekaj dni moral ostati v bolnišnici.

JAMŠČINA ZA JAPONSKE INTERESE V MANDŽURIJI

TOKIO, Japonska, 14. decembra. — Odkar je postal stari Inukaj japonski ministrski predsednik, je sprejel včeraj vprvič v avdijenci časnike pročevalce ter jim pojasnil japonsko politiko. Rekel jim je, da noče Japonska niti pedi mandžurskega ozemlja, odločno pa zahteva, da mora maršal Cang Hsue Liang odpoklicati svoje čete iz okolice Činčova.

Kakorhitro se to zgodi — je rekel Inukaj — bodo japonske čete izpraznile zasedeno mandžursko ozemlje in se bodo umaknile za progo južno-mandžurske železnice. V Mandžuriji bo zopet zavladal mir. Iz teh težav ne vidim nobenega drugega izhoda. Tudi Čang bo moral prej ali slej to izprevideti.

Ministrski redsednik Inukaj je star že sedeminsedemdeset let ter je rešil Japonsko že iz neštetihi zagat.

Amerika — je dejal, — je najbolj mogočna dežela na svetu. Nobeni državi niti na misel ne pride, da bi se spustila z Ameriko v boj.

Vse, kar zahtevamo je, da se Kitajska točno drži pogodb. Japonska je žrtvovala za izboljšanje Mandžurije nad eno milijardo dolarjev, vsled česar je upravičena zahtevati, da so njeni interesi zaščiteni. Nadalje mora skrbeti za varnost 800,000 Korejcev, ki so japonski podaniki.

Zjutraj je upanje, da se bodo kmalu začela direktna pogajanja med Japonsko in Kitajsko za uravnavo mandžurskega spora.

Pogovor je zaključil z opazko, da bodo Združene države kmalu prenehale varčevati in zopet začele kupovati svilo, kajti Japonska potrebuje denarja.

NEMIRI NA PORTUGALSKEM

LIZBONAR, Portugalska, 14. decembra. — V mestu Evora so izbruhnili nemiri proti diktatorstvu. Med nemiri je bila ubita ena oseba.

CUNARD PROGA BO DOGRADILA PARNIK

LONDON, Anglija, 14. dec. — Cunard proga je sklenila, da bo skonečala novi parnik, ki bo največji na svetu, četudi ne dobi od vlade nikake podpore.

Nadaljnje delo na novem parniku je bilo ustavljeno prejšnji teden, ko je bilo odpuščenih 3000 delavev. Vladni zastopnik je v poslanski zbornici izjavil, da je vladna pomoč nemogoča, da bi se zopet obnovilo delo na parniku.

Predsednik Cunard proge Sir Percy Bates, pa je izjavil, da bo družba z grajenjem zopet pričela, dasi ni pričakovati, da bi se delo pričelo pred šestimi meseci.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ŽENSKA OBEŠENA V TURČIJI

Prva ženska obešena javno. — Kmetje so čakali celo noč na polju. — Obešena ob jutranji zori.

ISTAMBUL, Turčija, 14. dec. Prva ženska je bila zgodaj zjutraj javno obešena v vasi Tuzpazar blizu Sparte.

Lansko leto, v svetem mohamedanskem mestecu Ramazan, je ubila neko rdugo žensko s sekiro in vzela \$300 od njenega moža, ki jo je nagovoril za umor, da bi se mogel poročiti z drugo.

Zjutraj je bil hud mrz, toda več sto kmetov iz bližnjih vasi so celo noč čakali pri ognjih na polju, da bi videli, kako bo šla Fatima Haim v smrt na vešalih.

ITALJANSKA PRINCESA OBISKALA GANDHIJA

RIM, Italija, 14. decembra. — Najmlajša hči italijanskega kralja 16-letna princesa Marija, je obiskala indijskega voditelja za neodvisnost Indije, Mahatma Gandhija, v hiši njegovega gostitelja generala Mario Morisa in sta pol ure govorila v angleškem jeziku. Ko je Gandhi pričel moliti, je princesa nehala govoriti.

PARNIK ZGOREL NA KITAJSKEM

ŠANGHAI, Kitajska, 14. dec. Parnik "Tatch" je zgorel na reki Jangce in domneva se, da je 30 ljudi izgubilo življenje. Na parniku je bilo okoli 250 potnikov. Mnogo med njimi, ki so bili rešeni, so ožgani in se nahajajo v nevarnem položaju.

Parnik je pogorel do vodne gladine.

AVTOMOBILSKE NESREČE V NEW YORKU

Zadnje tri dneve v tednu so avtomobili usmrtili dva dečka, šest oseb poškodovali, med katerimi je bil 71-letni starček. Starček Max Popek je bil na potu v cerkev, ko ga je zadel avtomobil, ki je zdiral dalje in pustil moža ležati na ulici. Ambulanci voz ga je prepeljal v bolnišnico, kjer pravijo, zdravniki, da se nahaja v zelo resnem položaju, ker mu je mogoče razbita lobanja.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
514 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za izmuzetstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne prebčujejo. Demar naj se blagovolji poslati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

KONGRES IN PROHIBICIJA

Ta teden se bo začel v kongresu boj za prohibicijo in proti nji. Na kongresnike bo naslovljenih več javnih pism, v katerem bodo kongresniki utemeljevali svoje stališče glede tega perečega vprašanja ter pozivali svoje tovariše, naj nekaj ukrenejo v tem oziru.

Dasi je med demokrati precej suhačev, bo iz njihovih vrst izšla inicijativa, naj skuša zvezna blagajna pokriti svoj primanjkljaj z davki na alkoholne pijače.

Umevno je, da so na boj pripravljeni tudi suhači. Senator Sheppard iz Texasa je zapretel Johnu J. Raskobu, predsedniku demokratskega narodnega odbora, da bi pri prihodnjih volitvah ne bil za stranko noben korak bolj nevaren kot če bi se demokratje zapletli v prepir o prohibiciji.

Henry H. Curran, predsednik vso deželo obsegajočega "Association Against The Prohibition Amendment", je pisal vsem kongresnikom, naj se odločno zoperstavijo nasilju Antisalonke lige.

Edwin C. Dinwiddie, tajnik prohibicijskega generalnega štaba je zamožestvo izjavil, da organizirani suhači ne bodo nikdar dopustili, da bi mokračji zmagali. Istočasno je obdolžil Jouetta Shousa, tajnika demokratskega narodnega odbora, da je napravil iz tega odbora propagandni urad za Raskoba in mokrače v splošnem.

F. Scott McBride je dejal, da bodo pristaši Antisalonke lige odločno nastopili proti vsakemu kongresniku, ki bo skušal spraviti na površje vprašanje prohibicije.

Curran je v pismu, ki ga poslal kongresnikom, navedel izjave škofa Jamesa Cammona Jr. in predsednice "Women's Christian Temperance Union", ki sta leta 1913 in 1914 izjavila pred posebnim senatnim odsekom, da bi bilo najbolje, če bi narod sam odločil glede prohibicije.

Svojo izjavo je zaključil z besedami: — Antisalonka liga vas torej hoče leta 1931 kaznovati, ker skušate doseči tisto, za kar je leta 1913 prosila.

Ko se bo približal čas za nominacije in volitve, ne bodo McBride in duhovniki, ki se pečajo s politikom in poslušajo njegova povelja, edini Amerikanci, ki bodo šli na volišče.

Obeta se hud boj, in vse kaže, da bo prohibicijsko vprašanje še v tem kongresu definitivno rešeno.

VLAGATELJEM SAKSER STATE BANK

se naznanja, da bodo v par tednih sprejeli od državnega departamenta naznanila in pole, v katerih bodo morali navesti svoje terjatve.

Ce se je kdo medtem preselil oziroma izpremenil svoj naslov, naj to sporoči Sakser State Bank s pojasnilom, naj mu pošljejo naznanilo in pole na sedanji naslov.

KATASTROFALEN POŽAR V BOLOGNI.

Mestna opera v Bologni je postala žrtev katastrofalnega požara, ki je izbruhnil v zgodnjih jutranjih urah na odru in ki so ga ljudje opazili šele tedaj, ko se je bil razširil že na vse poslopje. Gasilec pa se je le posrečilo, da so rešili operno dvorano, dočim je zadnji del gledališča z odrom popolnoma pogorel. Uničene so bile scenerije za štiri opere in električna oprema, ki so jo bili dogotovili preteklo poletje.

Stevarna škoda resega 6 milijonov lir; velika je tudi umetniška škoda, ker bodo predstave za vso zimsko sezono prtkinjene. Žrtev požara so postala tudi številna glasbila, ki so jih bili pustili v orkestru po večerni generalni skušnji. Vzrok požara bo kratki stik. Gledališče so zgradili 1765 na zgodovinskih tleh o načrtih Antonia Bibieua in je bilo eno najslavnnejših na svetu.

POPRAVEK.
V naznanilu glede pokojne Josefe Pevec so pomotoma izostala imena: Mr. in Mrs. Alojz Ostanek ter Mr. in Mrs. Joe Tegner.

RUSI IN JAPONCI V AZIJI

Nastop Japoncev v Mandžuriji ima izraziti značaj onih brezobzirnih prijemov, kakršnih so se evropske veselile pred vso vselej posluževale napram Kitajski. Zasedbo Ciekarja pa sega za deva daleč preko okvira kitajsko-japonskega spora ter dobivala obelodetje boja za premoč na Daljnem vzhodu med Rusijo in Japonsko. Mikadova vlada, ki se je lotila mandžurskega pohoda na zahtevo vojaških in velekapitalističnih krogov, je sprva zahtevala od Kitajske le izvedbo o-nih pogodb, ki jih je bila od Kitajcev izsilila leta 1915, ko so ostali interesi imeli važnejšega posla na evropskih bojiščih in jim je bilo japonsko zavezništvo več ko dobrodošlo.

Čimbolj pa je postalo očito, da se odločilne veselile Lige narodov zavoljo nasprotujočih si gospodarskih interesov ne bodo povzpele do energične akcije v prid Kitajski, so Japonci z vso naglico nadaljevali zasedbo važnejših mandžurskih krajev vedoč, da o strogih sankcijah proti kršilcu miru ne more biti niti govora. Porabili so vsak najmanjši povod za svoje prodiranje in postali so za povode tako tankočutni, da pozivajo na odgovornost Kanton in Nanking za vsak letak ali anonimno pismo, ki se dotika njih najobčutljivejšega mesta: poziva na bojkot japonskega blaga. Pri tem pa so obenem razkrili vse svoje davne načrte za podjarmljenje bližnje azijske celine za izločitev vsega evropskega in ameriškega vpliva iz območja nominalnih meja kitajske republike.

Tako so morali pri svojem prodiranju tretji ob interese Zveze sovjetskih republik; pokazali so tudi v tem pogledu, da so si izbrali najugodnejši moment. Tri močne karte držijo v rokah; nesložnost zapadnih držav belega plemena, ki se ne morejo zediniti na skupen nastop, slabost kitajske republike, ki po dolgoletni državljanski vojni, gladi in poplavih šele namerja prve korake za organizacijo države, in notranjo nemotivirane, tega najstarejšega tekmeča pri delitvi kitajskega plena. Ne da se tajiti, da je Japonska zelo dobro poučena o slabosti Rusije, kakor je dobro poučena o nesložnosti belih veselil. Vojaška stranka je v ministrskem svetu proti glasovom finančnega in zunanega ministrstva sklenila mandžursko intervencijo ter se takoj poslužila ustavne določbe, glasom koje vojni minister ter še admiralnega generalnega štaba nista podrejena vladi, marveč mimo in preko nje naravnost cesarju.

Pri prodiranju po mandžurskih tleh se je dovolj jasno, pokazalo, da so bile zahteve po izvršitvi japonsko-kitajskih pogodb le preteva za energičen nastop proti boljševiškim vplivom v Vzhodni Aziji. S tega vidika je tudi jasno, zakaj so veselile v Ženevi in Parizu pokazale tako malo volje za brambo krivično napadene Kitajske. Takoj po zaključku notranjih vojn so se bili sovjeti namreč vrgli zelo marljivo na obdelovanje Azije v političnem pogledu. Kakor zrelo jabolko jim je padla v naročje najprej "narodna" republika Tuva, ležeča v povirju Jeniseja. Do tega ozemlja je imela Rusija že davno nesporno pravico na temelju pogodb s Kitajsko in ga je zavoljo tega leta 1914 tudi v vsej tišini anektirala. Naslednji veliki grižljaj je

tvorila zunanja Mongolija, ki je že pre svetovno vojno podlegala ruskemu gospodarskemu vplivu. Tudi tu so bojševiki leta 1924 ustanovili "narodno samostojno" republiko, ji dali svojo ustavo, uvedli svoj upravni in gospodarski sistem ter organizirali demarstvo in vojsko.

Pod neposredno rusko oblast je s tem prišlo obsežno ozemlje (Tuva s površino 165,000 kv. km in Mongolija z 1,850,000 kv. km, darsi zelo redko naseljeno, vendar polno važnih gospodarskih možnosti. Znatna ruska kolonizacija (v Tuvi je 20,000, v Mongoliji okoli 90,000 Rusov) je obe ti dve "samostojni" republiko vse bolj in bolj priklepala na Zvezo sovjetskih držav, osobito ker boljše viki skrbno pazijo na to, da je videz samostojnosti čim bolj ohranjen. Uradne sovjetske publikacije pa ne taje, da sta obe republiko samostojni le toliko časa, dokler po svoji gospodarski strukturi ne dozori za sprejem v SSSR.

Tega gospostva sovjetom dolslej ni nihče osporaval, ker formalno za to ni bilo poviada, tehnično pa bi vsaka oborožena intervencija bila vsaj silno težavna, kajti med kitajsko Notranjo Mongolijo, in svobodno Zunanjo Mongolijo leži skoro nepreohodna pušcava Gobi.

Zemljepisno spadata Tuva in Mongolija v porečje sibirskih rek, narodnostno pa so si sovjeti približali Mongole s tem, da so na obeh bregovih abjkala ustanovili Burjato — mongolsko avtonomno republiko, ki naj tvori privlačnost za ostale mongolske rodove. Živeče izven ruskih meja. Take privlačnostne geopolitične tvorbe je Moskva organizirala na vseh svojih mejah. Tudi v Turkestanu imata Uzbekija in Kazakistan enak pomen; pritisk na oddaljeno, med Tibetom in Mongolijo ležečo pokrajino Sinkiang, koje prebivalstvo je po pretežni večini muslimansko in le nerado prenaša kitajsko vrhovno oblast. Ruski izvoz v Kašgar, glavno mesto obmejnega dela Kitajskega Turkestanu, narašča od leta do leta. Železnica Turksib pa bi brez dvoma vse gospodarsko življenje pogegnala na severozapad in s tem pokrajino odtrgala od Kitajske.

Pri takem stanju stvari Japonci niso mogli držati križem rok. Da so njihovi napori naperjeni in prvi vrsti proti Mosvi, se vidi iz naglice, s katero so zasedli petromostje preko reke Noni, važno železniško križišče Ciekar in mesto Hajlar, ki leži ruski in mongolski meji enako blizu. Očividno hočejo ruski ekspanziji udariti v bok, obšli so na ta način pušcavo Gobi in pot za operacije v Mongoliji jim je oprta.

Sovjetski interes je v veliki nevarnosti in zgraba, ki so ji boljše viki posvečali deset let svoje najboljšje sile je močno ogrožena. Ako Japoncem uspe, da s pomočjo raznih nezadovoljencev, Rusov in Mongolov, ustvarijo svoj načrt za popolno izločenje Mongolije izpod sovjetskega vpliva, se bo fronta sovjetov v Aziji občutno zamajala.

V tem težkem položaju imajo sovjeti popolnoma vezane roke. V odločilnem letu prve pntiletke ni Moskva, industrijsko še toliko pripravljena, da bi lahko sama vodila moderno vojno, kjer odloča tehnika. Tudi nje vojaška nemara še ni bila toliko usposobljena, da bi se lahko merila z japonsko, eno največjih vojaških sil sveta. Vsak neuspeh bi pomenil izgubo Vladivostoka in Poamurja, kamor Japonci poželjivo gledajo. Predvsem pa potrebujejo sovjeti miru za svojo gradnjo socialističnega reda, ne v zadnji vrsti zato, ker so si gotovo upora v notranjosti, ako bi morali vso oboroženo silo poslati v daljno Azijo.

Iz teh razlogov se Moskva omejuje samo na časopisno kampanjo, med tem ko mikadova vojska že zavzema ozemlja, kjer ima Rusija vsaj take s pogodbami zajamčene pravice, kakor so japonske v ostali Mandžuriji. Kakor ogroža mandžurski konflikt ugled Lige narodov, tako ogroža v še večji meri prestiž sovjetske Rusije v Aziji. Zato presega njegov pomen daleč pomen samo japonsko-kitajskega spora.

KNJIGE
VODNIKOVE
DRUŽBE
štiri krasne knjige stanajo s poštino vred
\$1.35
"GLAS NARODA"
216 W. 18th St.
New York

Dopisi.

New York, N. Y.

Farani Sv. Cirila prirede 31. decembra Silvestrov večer v cerkveni hali na Osmi cesti po blagoslovu in zahvalni pesmi, ki bo ob pol osmih. Med pošteno zabavo bomo poslušali, kako bo štrbunknilo Staro leto, ki nam je prineslo mnogo lepih, pa tudi grenkih doživljajev, v morje večnosti; obenem pa bomo pozdravili Novo leto ter si voščili srečo in blagor za bodočnost. Nespametno bi bilo misliti, da doma ostati ter za pečjo jezo kuhati, ko nam bodo v hali ponujali najzbranejšje klobase znamenite domačanske kuhinje.

Nekdo, ki ve, kaj se pripravlja.

Detroit, Mich.

V nedeljo, dne 22. novembra je pevsko in dramatično društvo "Slavec" vprizorilo igro "Čarvnicia". Malo kesan sem že za poročati, a bolje je kasno kot pa nikoli.

"Slavec" je še jako mlado društvo, in to je bila njegova prva prireditev. Vpoštevajoč današnje slabe delavske razmere, je imel udeležbo nepričakovano veliko. Dvorana je bila polna. V splošnem je bilo občinstvo nad vse zadovoljno s programom.

Mešani zbor "Slavec" nam je zapel krasno pesem, med dejanjista bila peta dva ženska dueta "Sladko upanje" in "Na tujih tleh".

Da je bilo to res lepo petje, je dokaz, ker sta pevki dobili buren aplavz.

Igra "Čarvnicia" je drama. Če si pa pogledal občinstvo v drugem in tretjem dejanju, bi jo imenoval mlo dramo, ker polovica občinstva je imela solze v očeh.

To je dokaz, kaj lahko igralci pokažejo, ako hočejo. Hvala pa gre velika vašemu neutrudljivemu igrovodju, ker nobeno delo mu ni preveliko.

Opazil pa sem, da ni bila nikdar izgovorjena beseda "bog", kar je pa za igralce še težje, ker lažje se je naučiti in rabiti besede kot igra zahteva.

Dragi igralci, ne vpoštevajte kritik, če se vas samo za to nedolžno besedo "bog" kritizira. Vam je to jasni dokaz, da vam take kritike sploh ni vpoštevati.

"Slavec" pokazal si, da imaš prijatelje. Tako naprej delaj in uspeh je gotov.

Sedaj pa naprej!

Na starega leta večer priredi Delavski Dom veselico. Pri programu sodeluje "Slavec". Vprizorjena bo igra "Bedak Pavlek". Igrajo namreč sami otroci, 22 jih bo, od 4. leta do 14. Kdor bo to videl, bo tudi prepričan, da slovenski jezik še ni pozabljen tudi med tu rojenimi otroci.

Tu boste videli delo in poztvovnost Ivan Česnika.

Na Novega leta dan zopet priredi igro Delavski Dom in sicer ponavljal bo "Peg, Srček Moj". Ta igra je bila že igrana v tako zadovoljstvo občinstva, da so se igralci odločili jo ponoviti in si

cer v prid Slovenskega Delavskega Doma.

Sedaj pa še vsakemu malo tiho na ušesa: "Slavec" se pripravlja na nekaj velikega in lepega. Mogoče že v marcu. Pa raje povedati!

Eden navzočih.

Noranda, Kanada.

Približali so se božični prazniki, katere vsak človek z veseljem pričakuje. Torej voščim vsem Slovincem in Slovenkam kakor tudi Ribničanom po celi Canadi in po Ameriki.

Resnica je, da nekateri bodo z veseljem uživali božične praznike, kaj pa naši bratje, ki so tu že par let brez vsakega dela in jela. V obupu in v dvomih pričakujejo boljše, ali žalibog, delavske razmere se ne izboljšajo. Veliko je revežev, ki so se morali podati v to obljubljeno deželo, da prhanijo doma svoja posestva, a žalibog tu jih tepe pa zopet tuja šiba.

Torej rojaki, pomagajmo našim bratom vsak po svoji moči.

Končno voščim tudi vesele praznike Petru Zgagi. Obenem prilagam Money order za nadaljnjo naročnino.

F. Bregar.

POHLEP PO ZLATU

Nesigurnost vlagateljev in spremembe vrednosti denarja so vzrok, da si ljudje želijo svoje skromne prihranke obvarovati na ta način, da jih čim plodonosneje in varno naložijo. To splošno željo je izkoristila mednarodna organizacija zelo prepredenih sleparjev, ki so trenutno preložili "sedež" svoje organizacije v Turčijo. Poslovanje teh sleparjev je bilo dobro proračunano in se je seveda vršilo v največji tajnosti.

Prodajali so "zlato" po uradno določeni ceni. Vse te kupčije so se vršile tako "pod roko". Vsakega kupeca so morali posamezni obdelovati. Na mesto zlata pa so prodajali neko čudno kovinsko zmes, ki je po težini popolnoma odgovarjala zlatu. Imeli so uradno potrdila o težini in kakovosti zlata. Seveda so ta potrdila bila dobro ponarejena. Imeli so lepe uspehe posebno med kmeti in malimi trgovci, ki so bili veseli, da so mogli svoji papirnati denar tako "lepo" naložiti. Trgovina je cvetela, kajti na orijentu zelo ljubijo zlato in se mali človek še vedno ni privadil na papirnati denar. Pred dnevi pa je policija prijela enega od sleparjev, ko je ravno prodajal večjo količino zlata. Tako je prišla zadeva na dan. Vlada je izdala poziv na prebivalstvo, da naj se prijavi vsak, kdor je to "zlato" kupil.

Gotovo je, da se vsi niso prijavi, vendar že doslej je doganano, da so sleparji zaslužili nad 20 milijonov. Večina članov družbe, ki je operirala po Turčiji in Grčiji in sosednjih deželah, je pod ključem.

Peter Zgaga

Ženske, saj jih poznate se radi vtaknejo v vsako stvar in hočejo vse vedeti.

Ce imaš avtomobil, stavi, da bo tvoja žena sešasoma rekla, da več ve o avtomobilu nego to.

Ko ji boš odgovoril, moraš biti bolj previden kot je bil oni rojak, ki ji je rekel: — Ti o avtomobilu popolnoma nič ne veš, pa še tisto, kar veš, si se od mene naučila.

Neki newyorški dnevnik zagovarja Mellonov davčni načrt in pravi, da je treba na vsak način plačati račun za vojno in vladno blaznost.

Pred štirinajstimi leti bi zaprli slehernega, ki bi si drznil trditi, da je vojna blaznost.

Zaprli bi ga zastran veleizdaje. Tedaj je bila vojna "sveta stvar", že vsaj za tiste, ki so vlekli milijonske dobičke iz nje.

Ce bo v Združenih državah vpliv raketerjev in zločincev tako naraščal, bo treba kmalu uveljaviti take odredbe kot so v gorski republiko Andorri.

Tam si vzame sodnik po zaključku procesa osemindnevni dopust, da pobeogne iz dežele ter iz kakega varnega kraja brzojavji, kakšna kazen naj zadene obsojenca.

Reven snubec je prišel k bogatini in zasnubil njegoovo hčer.

Prisegam vam, da jo bom na rokah nosil, če ...

Po teh besedah mu je pa zmanjkalo sappe.

— No, kaj? — je poizvedoval bogatini.

Snubec se je globoko odkasljaj in zajecal:

— Na rokah jo bom nosil, če mi nekoliko na noge pomagata.

— Povej mi, kakšna beseda je jajce? — je vprašal učitelj učenca.

— To je samostalni, gospod učitelj.

— Kakšnega spola?

— Ej, tega vam zdaj ne morem povedati!

— Zakaj ne?

— Počakati morava, gospod učitelj, da se pišče izvali!

Obtožencu se je posrečilo pokupiti enega izmed porotnikov, da bo vplival na svoje tovariše, da ga bodo spoznali krivim ubojca, ne pa umora.

Za uboj je le desetletna jeca, umor je pa treba s smrtjo plačati.

! In porotniki so se posvetovali deset, dvanajst, petnajst ur.

— Dobro vrši svoje delo — si je mislil obtoženeec.

In ko so se porotniki vrnili v sodno dvorano, ter je načelnik izjavil, da je obtoženeec kriv uboja, se je slednji globoko oddahnil.

Ko se je po desetih letih vrnil iz ječe, je najprej obiskal svojega dobrotnika, dvanajstega porotnika in se mu ponovno prisrečno zahvalil.

— Ja, — je rekel bivši porotnik, — vi ne veste, koliko dela sem imel, da so vas spoznali krivim ubojca.

— O verjamem, verjamem, — se mu je zahvaljeval.

— Vseh enajst jih je bilo proti meni. Vseh enajst jih je bilo prepričanih, o vaši nedolžnosti in so vas hoteli oprostiti. Le s težavo sem jih pregovoril, da so se strinjali z menoj in so proglasili, da ste kriv uboja.

DRUŠTVA
KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE
"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.
GENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JAN PLESTENJAK, Ljubljana:

SKOZ KRIŽ IN TRPLJENJE GRE POT V ŽIVLJENJE

Sredi noči se je župnik Tone zbudil. Glava mu je bila težka, živci ga je boleli, ker je ležal na odeji, polnjeni na trda tla. Vse drugo je počel pravilno v zaboje in jih zabil. Bila je to poslednja noč. V dopoldanskih urah odpotuje na novo faro.

Zunaj je bilo temno in tudi v sobi je bilo temno. Prižgal je luč, pogledal na uro in zamrmral. — Kdaj bo še dan! Zravnal se je na ležišču in začel moliti. Pa tudi moliti ni mogel. V itak težko glavo so mu začle težke misli, grenkejšje kot je bila kdaj resničnost. Razpredle so se v že pozabljene daljave, razvlečene in stare deset let. Deset let je pastiril v svoji kotlinasti farji, vse duše in vse teh duš težave poznava. Sreča Gričarico, nič mu ni treba premišljati: — Mož ji je padel, Madžar ji je otroka navedel, Bog se usmilil njene duše, trpi in se muči zase in za otroka, da se ji je upognil hrbet in se ji šibe kolena. Pa naj ogovori učiteljico, pri njenih prvih besedah ji vidi v dušo: — Zapuščena in zavrnjena je, ali je to pokora za njeno mladost, ali, da je kot obojena, in naj v tej kotlini in zatohli sobi izdahne dušo? Krene v stran, da ni njena žalost ne segla še v njegovo oči.

Težak zobj je zaskrpal in glava je bil oduren, sredi noči strašen. Zabolelo je župnika in v razpletu misli ni mogel verjeti na resnico, da jutri zapusti faro in je mogoče nikdar več ne vidi.

— Prenaglil sem se najbrž, ni prav, da grem, — je pomislil. — Opazil je pa še drugi, tretji zobj. — Kar je, pa je, ne morem več pomagati! odpusti mi Bog, če sem grešil, — se je tolažil, bilo mu je pa tesno pri srcu.

— Če pomislim, deset let, iz dneva v dan, prikovan na to kotlino, ki rodi samo grče, trmoglavje, same vase raglodane, nič ni čudnega, da me je zmamilo drugam.

Pa je slišal še drugačen glas. — Krivico delam grčam! Niso bile trmoglavje tvojim besedam, nauku in svetu, saj si jih dobro občedal in si jih vzljubil.

— To je res! — je pomislil župnik Tone. — Grče so grče, toda če se v grče naseli napuh, je grčav tudi napuh in če se vгнеzdi zloba in zavist v grče, je zloba zlobnejša od zlobe in zavist zavistnejša od zavisti. Tako je! Nič ne rečem, krivico bi delal fari in Boga bi žalil, če bi vse delal metal v en koš. Garjeva ovca je bila, ki je okužila nekaj grč, garjeva ovca pravim, pravim in pčesim pa tudi: Bog ji odpusti. Brez jeze in težke misli bi rad šel iz fare.

Tedaj se pa pojavi v župniku vsa pisana krpica deset let premišljevanja, dela, molitve, veselja in trpljenja. Takrat je bil še mlad, ves v ognju. Počitek je sovražil, delo mu ni bilo celo, temveč dolžnost, duše so mu bile njegove duše, ljubil je vse, govoril je vsem in je bil lastnina vseh. Nič ni ločil po okusu, po obeh, po namigavanjih. Razočaran pa je bil enkrat, je bil drugi, tretji, in v desetih letih, o, koliko razočaranj se je nagromadilo.

In razočaranja so se kar vrstila pred njegovimi očmi. Najboljsemu in najpljvnejšemu je vse zaupal, dušo bi bil dal za njegovo poštenost. Najboljši ga je izbral in se z njegovo pomočjo okoristil. Kar je ustvarjal mu je odšel podiral in se božji besedi je jemal svetost. Stori je kasneje dobro delo, nastil je lačnega, pod streho prevzemal brezdomince in počestnjake, odrekli so mu od garjeve ovce okuženi dober namen in ga preoblekli v prhotnost. To je bilo zanj najtežje, in takrat se je zjokal, kot se je zjokal njegov učnik Kristus na Olski gori.

Hotel se je otresti nevščeni misli in skušal je moliti znova. Toča moliti ni mogel, vsaj zbrano ne.

— Moj Bog, prizanesi mi, ker sem tako priklenjen na grešni svet! — je vzdihnil in zaprl brevir. Pa tudi oči so ga pekle.

— Kaj sem res tako slab? — se mu je utrgalo vprašanje, z vprašanjem odgovor.

— Slab si že, slab, ker radi posvetnosti zapuščas vinograd Gospodov, ne da bi ga prej do dobra občedal. Iz posvetnosti in iz posvetne užaljenosti odhajaš. Prijeten domek si si sezidal, da bi se v njem spočil na stara leta; koliko misli in ur si posvetil svoji hišici in ali nisi cpustil krpico dobrh del? Ali nisi grešil, ki si objokoval razvaline svoje hišice: klical božjo kazen na izgubljeno ovco, ki ti je ponoči uničila domek? Ali nisi grešil, ko si v objestni užaljenosti premetal razvaline in jih spremenil v Kajnov grob. Takrat ti je zvonela ljubezen do fare, postal si tuječ med brati in sestrami in nisi več ločil ove zdravih od garjevih. Jeza ti je zasenčila oči in vse tvoje delo je bilo čkropiljeno z žolcem, maščevanje se je bohotilo v tvojem srcu.

Župnika je bilo strah in odgovor mu je rezal sveže rane; stare v desetih letih zaeljene, so poznale kri, ki je čakala vzbujenja.

— Preveč črno gledam na vse, tako takj očtki. Ni me obsedla posvetnost, ko sem si sezidal domek, ne. Dober namen sem imel; miru sem hotel v razdvojenosti, da bi se v miru pogreznil v svojo dušo in pognal iz nje vse posvetnost. Tam sem lahko molil, se pripravil za božjo besedo, da bi moj vinograd dozorel v B-gu in krestosti. Če sem bil preslab in sem ljubil tudi svojo hišico, Bog mi odpusti. Bog mu pa tudi odpusti, ki me je z njegovo vednostjo preizkusil in mi pustil razvaline. Naj tudi razvaline spominjajo name!

— Saj si ga že pokopal Boboca, in še vedno veruješ, da je on grešil nad tujo lastnino in tvojo hišo, ter zapustil razvaline, njegov in tvoj spomin. Molj za njegovo dušo, in ne sodi, da ne boš obojen. Molj tudi za tiste, ki s ti grenili farovanje v poslednjih dneh. Greh teptaj, grešnike pomiluj, slabo jim vračaj z dobrim, da najdejo pravo pot in se osramočeni pred Bogom skesajo.

Župnik je segel po brevirju, pa ni našel primerne molitve, oklenil se je roznega venca in pričel z žalostnim delom — "ki si za nas krvavi pot pčtil."

Molil je iskreno in dolgo.

— Kaj se ne bo dneva? — je skoro zagodrnjal. Zdela se mu je večnost poslednja noč in čudna tesnoba ga je obsla. Rad bi imel že

svojo preteklost za seboj, rad novo življenje v novi farji pred seboj. Čutil pa je težko črno zaveso med obema, ki je še misel ni mogla prodreti. Ves je bil prikovan na desetletje, ki se je v poslednji noči zgostilo v žalostno podobno.

— Ni prav, da odhajaš, — mu je nekaj reklo. — Komaj si Gospodovo njivo razoral, nisi je pa zasejal. Posvetnost te je omamila, telo se ti smili, udobnosti bi mu rad preskrbel. Zato si zbiral in ločil po dohodkih in ne po delu, ker pretežko se ti zdi delo za njivo Gospodovo.

— Gospod, ne sodi me in me ne obsodi. Grešil sem in se bom pokoril, kakor mi ukažeš. Slab sem in nadožen in nezasejano njivo prepustam boljsemu nasledniku. Obvaruj ga razočaranj, ki si jih za pokoro naklonil meni, podeli mu pa moč in jeklenost svetega Pavla, meni pa dodeli usmiljenje!

Silile so mu solze v oči, po životu ga je treslo, mraz je že bilo, na oedejo je pa pozabil. Zunaj je bila še gosta tema, pes se ni oglašil na dvorišču in tudi v hlevu se ni nič zganilo. Želal si je lajanja, ropota in zabijanja zabojev, to bi ga vsaj raztreslo, da bi se odmaknil mislim. Zamislil se je mu farani, upognjeni od dela; rebra vzkoklin so nerodovitna, od kamenja so rovnice skrhanne, pota grapava in še živina je vsa upognjena k tlom. Hiše so razmetane po obronkih in le na pol gledajo iz zemlje, da jih pozimi ne odstrže plaz, le v kotlini so visoke in vitke, kot bi prošile za pomočjo božjo, da jih povodenj ne izpodkoplje.

V zvoniku tik župnikovega okna je bila ura in od bregov je čudno jeknilo, zategnjeno pa utonilo v tolmunih kotline.

Zvon mu je bil znan in njegov glas vsakdanji, ali takrat ga je presunil. Ni bilo plat zvona niti ni bil mrtvaški glas, klic iz obupa in osamelosti je bil. Župnik je čutil, da mu udarja v dušo, da teži, kot bi podpisoval težbo. In še, ko je glas utonil po gibinah tolmuncu, mu je brnelo in tuje mu je postalo v sobi in tu mu je bil težko skovani jekleni zvok.

Na hodniku se je nekaj zganilo. Drsalo je v temi, obstalo, z rokami iskalo smeri in tipalo po zabojih. Župnik si je obrisal čelo. Potrkalo je na vrata, župnik je pa molčal, ker ni mogel do glasu. Potrkalo je drugič, toča močnejše, vrata so se kar zabišila, vsaj tako se je zdelo župniku.

— Kdo je? — se mu je izmuzal zategnjeni glas.

— Jaz sem!

— Za božjo voljo, pa ob taki uri? Kaj se ti blede! — je zarenčal župnik. Bila je njegova sestra, kuharica, staričkavo in brljavo žensče, zgoščeno od skrbi in delo v zverženo kepo.

— Tone, nič nisem mogla spati, še moliti nisem mogla. Ves čas mi je zdelo, da roparji lazijo okrog farovža, in sedaj sem jih videla!

— Povej, povej, kaj si videla! — je hitel župnik.

— Pred farovž so prišli, nič ni

(Nadaljevanje na 4. strani.)

NA OBEDU PRI BIVŠEM KITAJSKEM CESARJU

Soproga šefzdravnika nemške bolnice v Tiencinu dr. Edmunda Alxa je potovala s svojo hčerko 14 dni s parnikom, po železnici, z avtomobilom in kmečkim vozom skozi južno Sibirijo in sovjetsko Rusijo ter se je preko Kitajske vrnila v Evropo. Zdaj počiva po napornem potovanju na Semmeringu. Ko je bila še v Tiencinu, ni prišla nikomur na misel, da namerava bivši cesar Hauan Tun v kratkem poskusiti zopet zasedati cesarski prestol v Mandžuriji. V svoji vili v francoskem delu Tiencina se je bivši cesar pridno učil petje in bil je najbrž sam zelo presenečen, ko so mu kar na lepem ponudili mandžurski prestol. Soproga nemškega zdravnika se je mudila devet let na Kitajskem. Njen mož je tudi osebni zdravnik kitajskega cesarja in njegove soproge. Zato zdravnikova žena osebno pozna Hauana Tuna in bila je nekoč pri njem tudi na obedu. Za mizo je sedelo poleg bivšega cesarja in njegove soproge. Zato zdravnikova žena osebno pozna Hauana Tuna in bila je nekoč pri njem tudi na obedu. Za mizo je sedelo poleg bivšega cesarja in njegove soproge pet gostov, nemški zdravnik in njegova soproga, neki avstrijski zdravnik, asistent nemške bolnice in pa kitajski zdravnik, ki je študiral na Dunaju. Gospa Aixova pripoveduje o bivšem kitajskem cesarju zanimive reči.

Od svojega bega iz Pekinga, pri katerem mu je pomagal angleški poročnik sir Reginald Johnston, je živel bivši cesar v tiencinskem zatljučju pod francosko zaščito. Kitajci v Tiencinu niso vedeli, da živi v mestu njihov bivši cesar. Star je o-š "uazupogou ovsdcaas of taj og vori gladko angleško in francosko ter je redni član Country kluba v Tiencinu. V tem klubu se zbira samo odlična družba in celo žene rednih članov morajo biti posebno sprejete.

V klub je prihajal vedno elegantno obločen in z zelenimi očali na očeh in je rad posejal klubovo plavalnico, igral tenis in hodil na vse sportne prireditve. Najbolj je pa navdušen za gledališče. Petja se je učil pri francoskem profesorju. V svoji vili ima kino in rad gleda najnovejše filme. V Tiencinu hodi k vsaki gledališki predstavi, pa naj bo angleška, francoska ali nemška. Baj je hotel postati filmski igralec in odpotovati v Hollywood. Ba je se je neki diplomat v njegovem imenu že pogajal z znano filmsko družbo Metro-Gollwin.

Ni res, da ima bivši kitajski cesar več žen. Guverner Han-Hai-Lyan ima tri žene, bivši cesar pa samo eno. Njegova žena je zelo elegantna dama in zahaja v najboljšo družbo in najelegantnejše lokaje. Zelo rada pleše, posebno tango, toda nikoli z evropskimi plesalci. Oblači se po najnovejši modi, toda njena eleganca je zmes vzhoda in zapada. Tako nosi n. pr. visoke stojčke ovratnike in rokave do kolencev, a vse toalete so iz prvih

pariških salonov. V ročni torbici ji nikoli ne manjka rdečila za ustnice, niti pudra.

Biti povabljen k bivšemu kitajskemu cesarju pomeni visoko odlikovanje, kajti Kitajec je sicer vljuden, toda Evropeca povabi k sebi na dom le v izrednih primerih. Gospodje so bili v frakih, dame v večernih toaletah. Servirali so nam najfinejša jedila, o kakršnih se nam niti sanjalo ni. In ni jih bilo ne konca na kraja. Na mizo so prila tako zvana tisočletna črna jajca, pekinške race, lastavičja gnezda, somove plavuti, sekljana prašičeva koža s čebulo, redke gobje pestrih barv itd. Mnogo jedil niti po imenu nisem poznala. Najprej so nam servirali rdeče kuhano vino, ki mu pravijo samsu, potem smo pilli francoski sekt. Evropski jazr orkester je igral najmodernejšje komade. — Kadili smo cigarete, kajti Kitajec nikoli ne kadi cigar. Po obedu je cesar sam navil radio, hotel je ujeti to ali ono nemško postajo, pa se mu ni posrečilo. Morali smo se zadovoljiti z angleško godbo, ki smo jo poslušali preko neke azijske postaje. Na gostiji so nam pravili, da nosi v Tiencinu, ki šteje 2 milijona prebivalcev, kito samo še 432 Kitajcev.

ZBLIZANJE POVZROČILO LOČITEV

Da ne bo nesporazuma, moramo takoj povedati, da ne gre za politično, temveč za pustolovsko zblizanje nekega Italijana in neke Madžarke. Madžarski listi poročajo, da sta se seznanila letos na rivijeri neki italijanski častnik in neka poročena lepota iz Budimpešte, čije je mož, bogat borziljanec, je sedel kot slamatni valčev lepo doma v trdnem prepiranju, da mu je žena zvesta tudi na rivijeri. Italijanski častnik in madžarska lepota sta se seznanila na plaži, zblizanje se je pa nadaljevalo v lepo opremljeni hotelski sobici. Vse bi bilo šlo gladko, da ni prijatelj lepote italijanskega častnika fotografiral njegove ljubice in pokazal fotografijo njenemu možu v Budimpešti, kjer se je slučajno mudil. Seveda ni imel niti pojma, da sedi v restavraciji z njenim možem.

Nezvesta žena je najprej zahtevala, naj ji mož odpusti, češ, da se bo sicer obsela. Toda mož ji ni hotel odpustiti, pa tudi obsela se ni. Varani mož je pisal italijanskemu častniku, naj takoj prispe v Budimpešto po njegovo ženo. — Častnik je pa odgovoril, da tega ne more storiti, ker je že poročen. Mož se je obrnil na sodišče s tožbo za ločitev zakona in podjetna žena se sedaj že ozira po drugem možu.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

EKSOTIČNA POROKA.

V palači Carabacel v Nici, kjer se je po proglasitvi turške republike nastal prejšnji turški kralj Abdul Mdežd, se je vršila poroka, njegove hčerke Duru Šehver s princem Sahibzade Azam Jahom, prestolonaslednikom države Hiderabada v Indiji.

Sahibzade Azam Jah je sin najmočnejšega neodvisnega indijskega suverena, nizama iz Hiderabada.

Nizam je eden najbogatejših ljudi na svetu. Poznavalci trdijo, da hrani v svoji palači zaklad zlata in dragih kamnov, ki je vreden najmanj 100 milijonov funtov šterlingov. Vendar pa ta bogotec ni skopuh, marveč je postala njegova velikodušnost in radodarnost med njegovimi podložniki prav legendarna.

Med vojno je poklonil Angliji 20 milijonov funtov, s čimer si je pridobil visoki naziv: "Njegova prevzvišena visokost".

Princesa Duru Šehver, ki se je rodila 1914 v Carigradu in nadaljuje zdaj študije v Nici, slovi kot izredna lepota in zelo inteligentna ženska, ki pa živi precej samotno in se bavi le z literaturo in drugo umetnostjo.

Tudi sama se udeležuje kot pisateljica in piše francoski, angleški in turški. Njena dela so prav dostojne literarne vrednosti.

Umetniški talent je podedovala po očetu kalifu, ki je tudi priznan slikar.

ZDRAVLJENJE ŽIVČNIH BOLEZNI Z DIJETO.

Na dunajski psihiatrično-nevrološki vsučiliški kliniki je izvedel asistent doktor Daltner zelo zanimive študije o prehranjevalnem problemu pri duševnih in živčnih boleznih. Ugotovil je, da nekim bolnikom določena živila povzročajo značilne živčnostne simptome. Gre torej za preobutljivost (alergijo), ki povzroča drugače zdravim ljudem na pr. zauživanju jagod, jaje itd. izpuščaje na koži ali po vdihavanju cvetnega prahu itd. nadano. Ta preobutljivost pa vpliva na živčni sistem, zlasti pri epilepsiji mora imeti veliko vlogo in je sposobna, da izzove napade te bolezni.

Na temelju teh spoznanj se je lotil dr. Daltner zdravljenja raznih duševnih bolezni s primerno dieto, to je s takšno hrano, ki ne povzroča v bolniku simptomov preobutljivosti. Tako je ozdravil dolgoleten, težak primer epilepsije s tem, da pacient ni smel zauživati beljakovinskih jedi (mesa, jaje, mleka). Globlje zdravljenje gre seveda za tem, da odpravi preobutljivost samo in tudi v tej smeri so izvedli in imenovani dunajski kliniki poskuse z zelo dobrim uspehom. Poleg epilepsije so posebno migrena in razna depresijska stanja videti posledice preobutljivosti in poskusi v to smer obetajo velike uspehe.

ŠE JE ČAS, DA NAROČITE —

Slovenske Božične in Novo-letne voščilne karte

Izknadite sorodnike in prijatelje to leto s krasnimi slovenskimi voščili. Pošljite naročilo nemudoma in odposlano vam bo z obratno pošto. Cena zbirke 5 kart 50c, 11 kart \$1.—, 17 kart \$1.50

Slovenske Božične Grafon Plošče

- 25172 Božična Pesem in Zvečlar se je rodil — pojeta Lousche in Udovich
- 25092 Sveta Noč in Sv. Jožef in Marija, poje Anton Subelj
- 35091 Vsi Verni Kristjani in Oj Pastirčki, poje Anton Subelj
- 25073 Zvečlar Se Rodi in Zakaj Svetlobe, — poje kvartet "Jadran"
- 25010 Sveti Večer in Raduj Se Človek, pojeta R. in J. Perdan

Druge najnovejše slovenske plošče.

- 25173 Venček Slovenskih Narodnih Pesmi, 3 in 4 del. — Zbor "Domovina"
- 25169 Ne Bom Se Možila in Mornar. — pojeta M. Udovich in J. Lousche
- 25170 Venček Slovenskih Narodnih Pesmi, — 1 in 2 del Društvo "Domovina"
- 25166 V Tivoli, valček in Micka, valček, igra izvrstna godba
- 25163 En Šuštar Me Je Vprašal in V Davnih Starih Časih, pojeta gđni. Lousche in Udovich
- 25154 Pastirček in Lovec, — pojeta gđ. Lousche in Udovich

CENA božičnih in drugih imenovanih plošč je skupno s poštnino: 3 plošče \$2.50; 5 plošč \$3.75; 10 plošč \$7.50

Razno Blago za Domačo Uporabo

- KAŠA, starokrajska fina rumena, 17 f. \$2.—, 50 f. \$5.—
 - AJDOVA MOKA, pristna najfinejša bela, 20 f. \$2.—, 50f. \$4.50
 - ROŽIČI veliki, najboljši, 7 f. \$1.—, 15 f. \$2.—
 - LEŠNIKI, 5 f. \$1.25, 10 f. \$2.30
 - MANDELJNI, izluščeni sladki, 2 f. \$1.—, 4 f. \$1.90
- Prevoznina pri tem blagu ni vračunana. Pri večjih naročilih posebna trgovska cena.

Priporočamo vam "PLANINKA" kri osvježujoči in kri čistilni čaj. V originalnih paketih iz Ljubljane. Cena \$1.— zavitek

Nadalje imamo v zalogi tudi Knajpova zdravila, pristne jedilne dišave, kakor Španski žefran, Muškatorov Cvet, itd., ter razno drugo blago prvovrstne kvalitete po zmernih cenah. PIŠITE PO NAŠ CENIK.

RABIMO ZASTOPNIKE PO NASELBINAH. Ugodna prilika za tiste, ki se zanimajo za prodajo ker naše blago se lahko prodaja v vsaki slovenski hiši. PIŠITE PO POJASNILA

Brezplačna Darila

Meseca decembra, januarja in februarja pošljemo z vsakim naročilom naš krasen STENSKI KOLEDAR.

Z vsakim naročilom od \$5.— ali več pošljemo zraven ZASTONJ starokrajske PORCELANASTO PIPO z dolgo "vajsel" cvetko.

JUGOSLAV AMERICAN CO.
STEVE MOHORIKO
3138 Fulton Street Brooklyn, N. Y.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR — L. 1932

150 strani dobrega čtiva

S poštnino SAMO

50c

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KOLENDAR LAHKO DOBITE TUDI PRI NAŠIH ZASTOPNIKIH

POVESTI: Koliko zemlje potrebuje človek, Kena-Kena, Opal, Baklanov, Neznaneč, Napadi mravelj. POUČNI ČLANKI: Kako bo reformiran Koledar, Izrabljanje solčne toplote, Vizija bodoče vojne, Poganski in krščanski talisman, Čudeži indijskih fakirjev, Grafologija, Petiletka, Angleška svetovna moč, Kako je treba spati, Smrtonosni zvočni valovi, Kukluksklan, Simbolika rok, Elizejska palača, Prebivalstvo Jugoslavije. OPISI: Božja pota, Življenje v širnem gozdu v okolici Snežnika, 2000 let pred Kolumbom, Raj na koncu sveta, Moji doživljaji v Hampshire, Dvajsetletnica potopa "Titanica", Osvobojenje Maribora, Dvanajst človeških tipov.

Razne povesti in članki

Opisi, raznoterosti, slike

Pomladni Sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA Za Glas Naroda priredil I. H.

34 (Nadaljevanje.)

Kaj pa misliš! Sobe za goste so vedno pripravljene, ker imamo vedno mnogo gostov. Zelo mi bo všeč, ako ostaneš.

Na, Wolf, pusti me. Iskrena ti hvala za jutri imam še mnogo v svojem načrtu — peljati se hočem v Zelin in sem že naročil voz.

Kakor hočeš! Toda tvoj prosti čas jutri bo moj! Tako lahko se me ne boš odkrižal. Preveč sem se veselil te videti. Zdaj pa ti hočem naglo pokazati naše stanovanje, če se za to kaj zanimaš.

Wolf pelje prijatelja po vseh sobah, ki so bile naravnost razkošno opremljene. Na Stranskijevo pohvalo odgovori trpko: — Za vso to šaro mi ni nič! Še celo zoprno mi je vse — toda moja žena hoče tako imeti — to je njena napaka.

Marica, — reče pestunji, lepemu in okusno oblečenemu dekletu, ki je jima ravno prišlo nasproti, — Marica, povejte kuharici, da imam gosta in naj za enega več pogrne.

Je že preskrbljeno, gospod stotnik, — odgovori Marica. — Vidiš, Stranski, za vse se mora skrbeti. Pa tega se človek nauči, kadar pe poročen. Zdaj pa še malo sediva, predno pride moja žena.

Oba prijatelja se še nekaj časa pogovarjata. Wolf je bil vesel, da se je mogel izgovoriti proti prijatelju, ki je imel vse njegovo zaupanje, ki ga je tudi zaslužil, ker je skupaj z njim doživel sanje njegove kratke ljubezni.

Wolf je vedel, da Stranski nikdar ni bil naklonjen Gabrijeli Urihovi, toda to ga ni bolelo; vsak pa se je skrbno ogibal omeniti kaj o tem. Ta občutek je prihajal od dveh strani, ker je tudi Wolf vedel — Gabrijela mu je že večkrat povedala, da Stranskega ne more trpeti, ker jo tako zaničuje. Bala se je njegovega sarkastičnega jezika in zaničljivega pogleda njegovih oči.

Pred hišo se je ustavil avtomobil. — O, moja žena — pojdiva, da jo pozdraviva.

II.

Milostljiva pričakuje oba gospoda v salonu, — naznani sluga. — Wolf gre s svojim prijateljem tja. Ljubeznjivo smeje pozdravi lepa gospa gosta svojega moža. Po nekaterih brezpomembnih besedah se Gabrijela obrne k Wolfu.

Oprostite, prijatelj, da sem te pustila čakati. Je že pozno. Toda majorjeva gospa je bila tako živahna in razpoložena, da nas je vse prosila, da bi še ostale. Zaradi tega sem se zamudila. Majorja pa sploh ni doma. Šel je na lov v Zelin. — Toda ti si gotovo lačen! Ali smem gospoda prositi?

Gabrijela vstane; oba sledita njenemu zgledu in gresta v jedilnico, kjer je lepo ozaljšana miza na vsakega napravila dober utih. Večer je potekel v prijetnem razgovoru. Stranski je znal lepo pripovedovati in mu tudi snovi ni zmanjkalo.

Po večerji odidejo vsi v Gabrijelino sobo, ki je bila sicer majhna, toda razkošno opremljena. Jako rada je bila v tej sobi, kadar je imela enega ali dva gosta. Ako pa sta bila sama, tedaj je imel Wolf navado v svoji sobi delati ali pa brati.

Milostljiva gospa, vašega sinčka sem ravnokar občudoval, — pravi Stranski, — zares krasen deček. — Mislite? Me veseli. Pa je majhen, ali pravzaprav velik trmoglavček, ker ga njegov oče tako razvaja.

Tega ne moreš reči, Gabrijela, — odvrne mirno Wolf, — njegov značaj natančno presučujem. Z njim je treba zelo pazno postopati, ker ima zelo razvite in mehke čute.

Seveda s tem hočeš reči, da ga jaz ne znam vzgajati. Ako bi ga meni prepustil, ne bi bil tako podvržen boleznim — Gabrijela, pozabila si, kaj je rekel štabni zdravnik — Vem, vem; ali pa mi moraš to vedno ponavljati — saj ti pustim in ne govorim več o tvojem vzgojevalnem načinu, — pravi Gabrijela strpno, v tem se ne bova nikdar razumela.

Stranskemu je bilo mučno poslušati ta razgovor, zato se obrne Gabrijeli, rekoč: — Milostljiva gospa, res vam moram napraviti poklon, da izgledate krasna, tako sveže in rožnata — Res se vam zdi? — se smeje Gabrijela. — Ali sem se v zakonu tako izpremenila, da to šele sedaj opazite? — O, vedno sem vas občudoval. — Zelo lepo od vas, toda še nikdar nisem tega pri vas opazila. — Milostljiva, ali vam je znana povest o lisjaku in grozdju, ki je bilo kisló?

To mi je popolnoma novo. Tudi ti, Brutus! In gospod Stranski, vedno sem mislila, da me niste nikdar mogli trpeti. — Milostljiva gospa — boli me — Samo potolažite se, Stranski, — mu odvrne z izpremenjenim glasom, — ne bova si eden drugemu dopovedovala. Saj vam ni ne vrjame, kar govorite, ker prezirljivec preveč dobro poznam. — Svojemu možu pa reče: Ali ni res, Wolf? Ti pa ničesar ne rečeš? Ali ti kaj ni prav?

Iz njenega glasu pa je bolj zvenela jeza kot skrb za moža. — Zares, Gabrijela ni mi povsem prav in čutim se tako izmučena — Vidiš, saj to vedno govorim, da pride vse to od vednega pisanja. Moj Bog, saj ti vendar ni treba! — Vidite, Stranski, tako gre meni — Wolf dela, kot bi se moral boriti za svoj vsakdanji kruh, potem je pa bolan! — Tako sem se pa preneljila, ker sem za jutri zopet obljubila obisk — Kakšen obisk? — Ali ti nisi ovedala, da sem danes srečala grofa Mešnika? Ne! Potem pa sem pozabila. Tedaj, prosim te, da bi šel jutri zvečer z menoj k njemu. Stotnik Rjavec in sodnikovi pridejo tudi. Vprašal me je, ako mogoče nimam kaj drugega. Ker tega ni bilo, sem mu v tvojem imenu obljubila. Kot mi je rekel, bo zabava prijetna in neprisliljena, zato me je tudi samo ustmeno povabil. Grof Mešnik te je ravno hotel obiskati v kazini, ko me je srečal.

Wolf nagubanič čelo in in reče: — Pri vsem tem odklonim to povabilo. — Zakaj? — pravi Gabrijela razburjeno. — Zakaj? — vprašaš. — Saj dobro veš, da grofa Mešnika ne morem trpeti in tudi nočem z njim občeavati. Potem pa tudi nimam časa in kar mi je sedaj poglavitna stvar — Stranski —

Toda Wolf, menda nisi slišal, ko je gospod Stranski rekel, da jutri zvečer odpotuje. Prav gotovo si mislil, da nimam toliko izobrazbe, da ne bi v njegovi navzočnosti govorila o tem povabilu. Gabrijela preneha, ker jo trla jeza. Vstane in hodi trdo po sobi.

Kratkoma, Gabrijela, ako Stranski ostane ali pa ne, tega povabila nikakor ne sprejemem, — pravi Wolf odločno. — In Stranskemu pravil: — Napravi mi to veselje, da jutri in pojutrišnjem ostanem še tukaj.

— Ne vem, Wolf, moj čas je v resnici zelo kratek. — In če te lepo prosim, da ostaneš? — prosi Wolf. — Toda tvoja soproga bi jutri zvečer rada — Ne gremo na noben način. — Mešnik ni odkrit človek. Tvoj obisk je moj najboljši izgovor. Sedaj vidiš, da sem tudi nekoliko sebičen. Kaj ne, da ostaneš? — Ako že mora biti, Wolf, potem rad. Toda ne maram ti delati nikakih neprijetnosti. — Stranski opazuje Gabrijelo, ki je čmerično sedela v naslonjaču in pravi Wolfu: — Tvoja soproga je v resnici postala lepša, kar je poročena.

(Dalje prihodnjič.)

SKOZ KRIŽ IN TRPLJENJE GRE POT V ŽIVLJENJE

(Nadaljevanje s 3. strani.)

so govorili, slamo so složili, zažgali pred farovžem...

— Zažgali, za božjo voljo? — Zažgali kres in odšli, — je hitela kuharica v zbeganosti. — Kres, kres? — je pomislil župnik, in ni mu šlo v glavo. — Poglejmo! — je odločil, ogrnil pelterino in odšel pred župnišče. Ogenj je pojema, in ognju se je pa cvrilo nekaj črna in v črnem, gostem dimu je bil napojen vdušen smrad.

Kuharica je stala za župnikom in ni mogla do besede. Z glavo je zmajevala in oprezovala, od kje se vsujejo roparji. — Lopovi! — je zavpil župnik v temo in glas mu je bil glas vojskovodje pred sovražnikom. Zaškrtal je z zobmi, da se je kuharica zgrozila, še nikoli ni videla brata takega.

— Lopovi, to naj bo za hvaležnost! Tako torej se poslavljate od mene, kuga smrdljiva!

Brcnil je v kup žrjavice, na česno in levo so se zakotalili tleči stari čevlji in povsod se je zakadilo, smrad pa je udarjal v oči, v nos in v pljuca.

Bog jim odpusti še to, odpusti jim garjevim ovcam! — je šepetaje izmumljal župnik, glas se mu je pa tresel. — Zakaj si me klicala, vsaj to oči mi bila prihranila! — je zarenčal nad kuharico, bilo mu je pa takoj žal besedi. — Nič zato, spoznanje več, je že tako. Bog se me usmili!

Kuharica ga je prišla za roko; in tudi sama se je tresla, ker ni mogla razumeti kresa in župnikove jeze. — Nikar se ne razburjaj, jutro bo kmalu! — Hotela je povedati še več, pa so ji misli spolzele v temo, preden jih je spoznala.

Župnik se je zaklenil v sobo in ni mogel zaspati. — Vsaj s tem bi mi lahko prizanesli, in bi se raz-

šli, kot bi se nikoli ne poznali, — je mrmral in mraz ga je tresel. — Sedaj veš, da je tvoja, od Gospoda izročena njiva neobdelana, — je mislil vanj prijazen glas. — Preslab si bil za grče preslab, — ga je prevzelo in delo vseh desetih let se mu je zdelo, da je utonilo v tolmunih kotline. — Če grčo prevzame zlobnost, je tudi zlobnost grčava, — si je ponavljal, na oknih se je pa mračilo jutro in iz megle so, kakor skozi rešeto, vrgli na župnika svoj blagoslov solnčni žarki. — Hvala Bogu. Slab sem, odpusti mi, Bog! — se je zbral župnik in se oblekel. Kuharica je spravljala zadnje ostanke v zaboj. Poslednjič je maševal in ni mogel od oltarja. Spogledovala sta se ministranta, čudil se je cerkovnik, župnik je pa molil in ni znal nehati. — Zbogom, dragi moji, odpusti te mi, jaz odpuštam vsem! Tako se je poslovil, vstal, in cerkvi so pa ljudje dušili ihtenje. — Izpred župnišča so odrinili naloženi vozovi, bič je počil za bičem. — Hi-hi. — V zadnjem vozu je sedel župnik. Glava mu je padala na prsi, roke pa je imel sklenjene k molitvi. Samo z očmi je odzdravil rosnim očim ob poti. Zavil so mimo visoke hiše, okna so bila odprta in na oknu je stal gramofon. Zvoki koračnice so se divje mešali z ropotom koles in škripanjem peska. — Se to! In Tinetovec, joj, kako slabo sem ga poznal! Ali še ni konec pokore! Ljudje so se spogledali, nekaj jih je zaškrtalo, nekaj jih je pljunilo. — Vseh deset let je utonilo v tolmunu! — je zavzdihnil župnik, ko je njegov voz zdrknil čez most. — Skoz križ in trpljenje gre pot v življenje! — mu je ušlo iz solz in pred njim je zagorela mladost

in križ, mimo katerega je tolkrat šel in bral klic na podstavku, ki ga pa ni razumel. Sedaj ga je razumel in spoznal, da je resnica v njem.

PROLETARIZIRANA BOLGARSKA INTELIGENCA

Hude skrbi dela bolgarski vladi vprašanje proletarizirane inteligence. Bolgarija, ki šteje samo 6 milijonov prebivalcev, ima zdaj nad 10.000 visokošolcev; približno polovica jih študira v Sofiji, druga polovica pa v inozemstvu, posebno v Franciji, kjer je okrog 1230 bolgarskih študentov. Po zadnjem izkazu brezposelnih je v Bolgariji nad 6000 brezposelnih z akademsko izobrazbo, s srednješolsko nad 12.000, brezposelnih učiteljev pa 2000, a učiteljska pošljejo vsako leto v praktično življenje 1600 novih učiteljev in učiteljic. Ti podatki so tem bolj presenetljivi, ker Bolgarija pred 50 leti svoje inteligence skoraj sploh ni imela in je bila prisiljena vabiti v službo tuje, posebno Čehe. Zdaj pa dela mnogo bolgarskih intelektualcev z višjo izobrazbo po rudnikih. Prosvetni minister Muravjev namerava otvoriti 600 novih ljudskih šol v krajih, kjer jih je prejšnja vlada zaprla, in s tem bi bila brezposelnost med učitelji deloma odstranjena. Iz državne službe nameravajo odpustiti vse nad 60 let stare uradnike. Poleg tega odpuste tudi 5000 mlajših uradniških moči, v prvi vrsti vse ženske, če s svojim zaslužkom ne preživljajo rodbine. Večina bolgarske inteligence živi v zelo slabih razmerah in je dostopna komunistični propagandi. Od tod tudi velik uspeh neodvisne delavske stranke, ki je dobila pri zadnjih volitvah nad 170.000 glasov in ima v parlamentu namesto prajšnjih štirih 31 poslancev.

— Hvala Bogu. Slab sem, odpusti mi, Bog! — se je zbral župnik in se oblekel. Kuharica je spravljala zadnje ostanke v zaboj. Poslednjič je maševal in ni mogel od oltarja. Spogledovala sta se ministranta, čudil se je cerkovnik, župnik je pa molil in ni znal nehati. — Zbogom, dragi moji, odpusti te mi, jaz odpuštam vsem! Tako se je poslovil, vstal, in cerkvi so pa ljudje dušili ihtenje. — Izpred župnišča so odrinili naloženi vozovi, bič je počil za bičem. — Hi-hi. — V zadnjem vozu je sedel župnik. Glava mu je padala na prsi, roke pa je imel sklenjene k molitvi. Samo z očmi je odzdravil rosnim očim ob poti. Zavil so mimo visoke hiše, okna so bila odprta in na oknu je stal gramofon. Zvoki koračnice so se divje mešali z ropotom koles in škripanjem peska. — Se to! In Tinetovec, joj, kako slabo sem ga poznal! Ali še ni konec pokore! Ljudje so se spogledali, nekaj jih je zaškrtalo, nekaj jih je pljunilo. — Vseh deset let je utonilo v tolmunu! — je zavzdihnil župnik, ko je njegov voz zdrknil čez most. — Skoz križ in trpljenje gre pot v življenje! — mu je ušlo iz solz in pred njim je zagorela mladost

AKO NAMERAVATE V STARI KRAJ, z a vsakovrstna pojasnila in denarna nakazila se obrnite na moj posredovalni urad. Ker sem v neposredni bližini New York-a, morem nuditi točno potrebo po izredno nizkih cenah. POSREDOVALNI URAD VLADO PREMUR 27 SO. MAIN STREET SO. NORWALK, CONN.

Kretanje Parnikov Shipping News

Table with shipping schedules: 17. decembra: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen; 19. decembra: St. Louis, Cherbourg, Hamburg; 22. decembra: Vulcania, Trst; 23. decembra: President Harding, Cherbourg, Hamburg; 26. decembra: Aquitania, Cherbourg; 28. decembra: Europa, Cherbourg, Bremen; 30. decembra: Hamburg, Cherbourg, Hamburg

6 DNI PREKO OCEANA. Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na omejenih carikih: P A R I S 15. jan.: 14. maja (10 P.M.) (12.05 A.M.) ILE De FRANCE 30. jan.: 17. feb. (12.05 A.M.) (12.05 A.M.)

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) Stane samo \$2.— Naročite ga pri KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York City

Vsakovrstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. Telephone: CHELSEA 3878

Knjigarna "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI (Nadaljevanje.) Mlinarjev Janez 50 Musolino 40 Mrvi Gostač 35 Mali Klatež 70 Mesija 50 Malenkosti (Ivan Albrecht) 25 Mladim sream. Zbirka povesti za slovenska mladino 25 Misterija, roman 1 Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmirja 40 Naša vas, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez 70 Naša lela, trda vez 70 Pravega Huronskega glavarja 30 Pravljičice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40 2. zvezek 40 Prvic med Indijanci 30 Pregarjanje indijanskih misijonarjev 30 Roman treh sre 120 Robinson Crusoe 60 Revolucija na Portugalskem 30 Rdeča in bela vrtnica, povest 30 Rdeča megla 70 Rdeča kotarda 125 Slovenski kaljavec 40 Slovenski Robinson, trd. vez 75 Sueski invalid 35 Sveta Genevofa 50 Solnce in senca 65 Skrivnost najdenke 35 Skozi srno Indijo 50 Sanjska knjiga, mala 60 Sanjska knjiga, (Arabska) 150 Spomini Jugoslovanskega dobrovolca, 1914-1918 125 Sredozimci, trd. vez 60 Plat zvona 40 Strahote vojne 50 Stiri smrti, 4. zv. 35 Smrt pred hišo 65 Stanley v Afriki 50 Spomin znanega potovalca 150 Stritarjeva Anthologija, broš 80 Sisto Sesto, povest iz Abruce 30 Sip medvedjega lovca, Potopisni roman 30 Študent naj bo, V. zv. 35 Sveta Notburga 35 Spisje, mate povesti 35 Stezosledec 30 Sopek Samotarke 35 Sveta noč 30 Svetlobe in senca 120 Silke (Meško) 60 Spake, humoreska, trda vez 50 SHAKESPEAREVA DELA: Macbeth, trdo vez 90 broširano 70 Othelo 70 Sen Kresne noči 70 SPLOŠNA KNJIZICA: Št. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, Izvirna povest, 104 str., brisirano 35 Št. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, Izvirna povest, 181 str., broš. 50 Št. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 dej., broš. 105 strani 35 Št. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano 50 Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Zolna in njegove družici, veselomodre črtice I, 72 strani, broširano 25 Št. 6. (Novak) Ljubosumnost 30 Št. 7. Andersonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš. 35 Št. 8. Akt štev. 113 75 Štev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70 Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternoue, religiozna karikaturna in minulosti, 55 str., broš. 25 Št. 11. (Pavel Golla) Peterčkove poslednje sanje, božična povest 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80 Št. 13. (Fran Milčinski) Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš. 30 Št. 14. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. 30 Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80 Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Rense Maupern 40 Št. 16. (Janka Šumec) Življenje, povest, 112 str., broš. 45 Št. 17. (Prosper Marinove) Verne duše v vciab, povest, prevl Mirko Pretnar, 80 str. 30 Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Oporoka lukovskega grajščaka, vesoligra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradáč, 47 strani, broširano 25 Št. 19. (Gerhart Hauptman) Poptiljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš. 50 Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevl dr. Fran Bradáč, 154 strani, broš. 45 Št. 21. (Fridolin Zolna) Dvanajst kratkočasnih zgodb, II, 73 str., broš. 25 Št. 22. (Tolstoj) Kreutzerjeva sonata 50 Št. 23. (Sophokles) Antigone, zalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano 30